

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นระบบเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมที่ใช้ความรู้ ทักษะและเทคโนโลยีผสมผสานกับสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่สร้าง "มูลค่า" และ "คุณค่า" เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลก องค์ประกอบหลักที่ทำให้อุตสาหกรรมสร้างสรรค์เติบโตอย่างรวดเร็วคือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีได้เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการและประเทศเล็กๆ สามารถแข่งขันในเวทีโลกได้

สถานการณ์โลกในปัจจุบัน ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นหัวใจสำคัญของนโยบายทางเศรษฐกิจในหลายๆ ประเทศ ความคิดสร้างสรรค์สามารถนำมาปรับใช้ได้กับทุกอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาขีดความสามารถการแข่งขันในตลาดโลก ทั้งนี้รัฐบาลของประเทศต่างๆ เริ่มตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่มีต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ทั้งในส่วนของ การสร้างมูลค่าและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงการจ้างงานที่เพิ่มมากขึ้น และการเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีส่วนผลักดันให้อุตสาหกรรมสร้างสรรค์เติบโตมากขึ้น ซึ่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ปรากฏขึ้นในช่วงของการเปลี่ยนผ่านสหัสวรรษในปี 2000 เมื่อนิตยสาร Business Week ฉบับเดือนสิงหาคม ปี 2000 ได้ลงบทความเรื่อง The Creative Economy ซึ่งกล่าวถึงโฉมหน้าเศรษฐกิจในศตวรรษใหม่ว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดของธุรกิจและเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 21 คือการเติบโตของพลังของความคิด ถือเป็นจุดเปลี่ยนแห่งสหัสวรรษซึ่งอำนาจ ชื่อเสียงและความมั่งคั่งมาจากทรัพย์สินทางปัญญา เศรษฐกิจรูปแบบใหม่ที่มีการพึ่งพาความคิดมากกว่าทุนทางกายภาพต่างๆ ศักยภาพของการประสบความสำเร็จของ Yahoo ที่มีการเติบโตมาก เนื่องจากความคิดมีลักษณะแพร่กระจายอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับไวรัสและการติดไวรัสต่างๆ ซึ่งสามารถแพร่กระจายไปยังประชากรจำนวนมากมาได้เพียงชั่วข้ามคืน โดยตัวอย่างของแนวคิดนี้ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ได้รับการพัฒนาจากนักคิดและพัฒนาโปรแกรมต่างๆ ยิ่งโปรแกรมมีการแพร่กระจายไปสู่ตลาดผู้บริโภคมากเท่าไร ต้นทุนในการผลิตซ้ำถือเป็นผลประโยชน์และผลกำไรของบริษัทผู้ผลิตโปรแกรมที่มีศักยภาพในผลกำไรมีมากมายมหาศาล

เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับในการประชุมระดับนานาชาติทั้งในการประชุมของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา เช่น การประชุมเรื่องการค้าโลกและการพัฒนาของ

องค์การความร่วมมือเพื่อการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) เมื่อปี 2547 เซาเปาโล ประเทศบราซิล การประชุมประจำปีของ Inter-American Committee on Culture และ European Union Council Summit และการประชุม Asian Cultural Co-Operation Forum ทั้งหมดต่างเล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์หรืออุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่มีต้นทุนทางวัฒนธรรม มีความเข้มแข็งด้านวัฒนธรรม ศิลปะของชาติและชนเผ่า เป็นต้น

กระแสการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบันมีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการพัฒนาของประเทศไทย โดยที่การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ถือเป็นแนวทางหนึ่งของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการผลิตให้สมดุลและยั่งยืน ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐานของแนวคิดที่สำคัญประการหนึ่งคือ การสร้างมูลค่าของสินค้าและบริการ (Value Creation) โดยใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ผนวกกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นไทย ดังนั้นความพยายามปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศจากการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตที่มีราคาถูกและใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง (Factor-driven Economy) ไปสู่ระดับสูงขึ้นไปเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างนวัตกรรม (Efficiency-driven and Innovation-driven Economy) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างจริงจังซึ่งเป็นแนวทางการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยสำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างจริงจัง และมีแนวทางสำคัญในการพัฒนาให้เชื่อมโยงและครอบคลุมทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ

เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นแนวคิดเศรษฐกิจรูปแบบใหม่และเป็นแนวคิดใหม่ที่หลายๆ ประเทศมุ่งหวังที่จะสร้างการจ้างงานและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ในขณะที่แนวคิดและความรู้เรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ยังไม่ปรากฏความชัดเจนมากนัก จึงเป็นเหตุผลสำคัญในการศึกษาของงานวิจัยเรื่อง **“สถานภาพความรู้เศรษฐกิจสร้างสรรค์และศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์”** และทำให้เกิดวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสถานภาพสารสนเทศที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. เพื่อศึกษาถึงศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
3. เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแนวคิดที่สำคัญ 5 แนวคิดอันได้แก่ แนวคิดเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของ Creative Partnership แนวคิดเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของ John Howkins ความรู้เรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ขององค์การความร่วมมือเพื่อการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) แนวคิดเรื่องทุนต่างๆ ในประเทศไทย และแนวคิดเรื่องทฤษฎี 3T แห่งการพัฒนาเศรษฐกิจของ Richard Florida

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การวิจัยเชิงเอกสารเพื่อศึกษาสถานภาพสารสนเทศที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การวิเคราะห์เชิงนโยบายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศต้นแบบ อันได้แก่ ประเทศอังกฤษและประเทศเกาหลี และวิเคราะห์นโยบายเบื้องต้นของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย รวมถึงการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยให้การสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นบุคลากรของภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย และ/หรือการดำเนินงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ รวมถึงผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทย รวมทั้งสิ้น 15 ท่าน

สรุปผลการวิจัย

1. **สถานภาพสารสนเทศที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์** การศึกษาสถานภาพสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย สารสนเทศประเภทบทความ สารสนเทศประเภทรายงาน และสารสนเทศประเภทหนังสือ สารสนเทศแต่ละประเภทมีการจัดแบ่งจัดกลุ่มโดยใช้คำสำคัญของชื่อและเนื้อหาของสารสนเทศ นอกจากนั้นยังมีข้อมูลสำคัญที่ปรากฏจากการศึกษาที่เป็นการประชุมและการสัมมนาในระดับนานาชาติ ซึ่งจัดโดยองค์กรระหว่างประเทศที่มีความสำคัญที่พยายามสร้างความร่วมมือของประเทศสมาชิก เพื่อช่วยกันพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา เป็นกลุ่มประเทศที่องค์การต่างๆ เหล่านี้ให้ความสำคัญแต่ถือเป็นข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เช่นกัน

แม้ว่าจะมีการนิยามเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้มีความชัดเจนมากขึ้น แต่ก็เป็น
 นิยามที่ยังไม่สามารถใช้ในลักษณะที่เป็นสากลได้ ทั้งนี้จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับรัฐบาลของแต่ละ
 ประเทศที่จะสร้างกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อวางกรอบในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรม
 สร้างสรรค์ของแต่ละประเทศ และต้องนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการพัฒนาของแต่ละประเทศ
 ในขณะที่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ยังไม่สามารถวัดศักยภาพที่แท้จริงของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้
 และไม่สามารถระบุได้ว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์จะมีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจไปได้ไกล
 เพียงใด เนื่องจากการจัดเก็บข้อมูลสถิติของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ห่วงโซ่มูลค่าของกิจกรรมทาง
 เศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในแต่ละกลุ่มสาขายังขาดข้อมูลที่มีความชัดเจนและ
 ครบถ้วน ในบางกลุ่มสาขายังมีข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ทั้งๆ ที่อังกฤษมีระบบการจัดเก็บและการ
 บริหารข้อมูลอย่างเป็นระบบแล้วก็ตาม ข้อมูลทางสถิติที่รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติของ
 อังกฤษนั้นไม่สามารถนำมาประเมินศักยภาพของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ได้อย่างแท้จริง ซึ่ง
 จำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์โดยเฉพาะ รวมถึงข้อมูลด้าน
 การจ้างงานของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ก็ไม่ครบถ้วน จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลใหม่

ทั้งนี้สามารถสรุปแนวคิดของสถานภาพการศึกษาเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์และ
 อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสองมิติของการศึกษาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สะท้อน
 สาขาวิชาและกระบวนทัศน์ที่แตกต่างกัน ซึ่งครอบคลุมถึงประเด็นดังนำเสนอในตารางที่ 7.1

ตารางที่ 7.1 สรุปมุมมองสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาด้านสื่อและวัฒนธรรม

เศรษฐศาสตร์	สื่อและวัฒนธรรม
<ul style="list-style-type: none"> ● สถาบันเศรษฐกิจเป็นจุดเริ่มต้นและขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ อันได้แก่ ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่ายและผู้บริโภค มีความสำคัญในการทำหน้าที่ผลิต จัดจำหน่ายและบริโภคผ่านตลาดและระบบกลไกด้านราคา 	<ul style="list-style-type: none"> ● วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดรูปแบบของสถาบันต่างๆ วัฒนธรรมเป็นจุดเริ่มต้นและขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ วัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่าง พฤติกรรมและแบบแผนการดำเนินชีวิตของคนในสังคม
<ul style="list-style-type: none"> ● มุ่งเน้นเศรษฐกิจมหภาคโดยให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ <ul style="list-style-type: none"> - มูลค่าสินทรัพย์ให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ - อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - การลงทุนในการผลิตขนาดใหญ่และการลงทุนในระบบเศรษฐกิจ <ul style="list-style-type: none"> - การจ้างงาน เป็นการสร้างรายได้ให้กับแรงงานในประเทศและสร้างให้เกิดการบริโภคเพิ่มขึ้นจากรายได้ที่สูงขึ้น - การสร้างผลกำไรและความมั่งคั่งจากการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ● มุ่งเน้นการสื่อสารและวัฒนธรรม โดยเฉพาะภาพยนตร์เป็นพลังที่สำคัญทางวัฒนธรรมที่สื่อสารกับผู้ชมโดยใช้การเล่าด้วยภาพและถ่ายทอดอารมณ์ได้ลึกซึ้งและเข้าถึงผู้ชม แม้ปราศจากคำพูดใดๆ ซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่ทำหน้าที่เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญเพื่อผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ <ul style="list-style-type: none"> - สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายต่างๆ ภายในสังคม ยกตัวอย่าง กรณีสหภาพยุโรป สร้างการรวมตัวกันของสมาชิกเพื่อความเข้มแข็งของสังคม - สร้างการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ความเป็นพลเมืองของประเทศ <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ไว้ซึ่งวัฒนธรรม และสร้างเอกลักษณ์เฉพาะ - การสื่อสารโดยใช้เนื้อหาวัฒนธรรมเพื่อให้ประเทศต่างๆ มีความเข้าใจในประเทศมากขึ้น
<ul style="list-style-type: none"> ● วัฒนธรรมเป็นเพียงสินค้าในการบริโภคประเภทหนึ่งเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> ● วัฒนธรรมมีความสำคัญมากกว่าการเป็นเพียงสินค้าในการบริโภค วัฒนธรรมมีบทบาทหลักในการสร้างชาติและเป็นทุนสำคัญในการหล่อเลี้ยงสังคม
<ul style="list-style-type: none"> ● ภาคการผลิตไม่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ ทำให้ต้องพึ่งพาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์แทน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ภาคบริการที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมเป็นจุดขายที่น่าสนใจและมีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
<ul style="list-style-type: none"> ● ประเภทการบริโภคในเศรษฐกิจใหม่ที่มีกลิ่นอายของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและการให้อำนาจทางสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> ● กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมกำหนดชีวิตความเป็นอยู่และการบริโภคของคนในสังคม และแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของคน กลุ่มและสังคม
<ul style="list-style-type: none"> ● การลงทุนและบริหารทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ ทรัพย์สินทางปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> ● วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์เป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นประเด็นหลักที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ
 ดังนั้นแต่ละประเทศจึงใช้การวัดผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพื่อแสดงให้เห็นถึงความ
 เจริญก้าวหน้าของเศรษฐกิจและการพัฒนาคนในประเทศ โดยเฉพาะสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เป็น
 สาขาที่ศึกษาถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด จึงเป็น
 สาขาวิชาที่บทบาทสำคัญในการแสวงหาหนทางที่จะพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและ
 กำลังคน และอีกสาขาหนึ่งที่มีบทบาทคือ สาขาวิชาสื่อสารและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสาขาที่
 เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งได้แก่ อุตสาหกรรม
 สร้างสรรค์ ที่มีการสื่อสารและประกอบด้วยทรัพยากรที่สำคัญ ได้แก่ สินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่เป็น
 เนื้อหาสำคัญที่จะสื่อสารไปยังตลาดผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ความเกี่ยวข้องที่
 ต้องมองภาพรวมและการบูรณาการของทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ที่ไม่
 สามารถแยกขาดจากกันได้อีกต่อไป

มุมมองของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ที่พยายามวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจและ
 พยายามประเมินศักยภาพของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อัตราการ
 เติบโตของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การศึกษาถึง
 โครงสร้างของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การจ้างงานและแรงงานในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ แต่
 ทั้งนี้ยังไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่า เศรษฐกิจแนวใหม่นี้เป็นทางเลือกที่เหมาะสมในการ
 พัฒนาเศรษฐกิจ นักเศรษฐศาสตร์พยายามที่จะอธิบายทุกสิ่งทุกอย่างได้ด้วยตัวแปรทางเศรษฐกิจ
 ที่เป็นตัวเลขและมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ เช่น โครงสร้างของอุตสาหกรรม กิจกรรมทางเศรษฐกิจ
 รายได้ ขนาดของตลาด การจ้างงาน ทั้งนี้เป็นการศึกษาตามแนวคิดเศรษฐศาสตร์มหภาค ที่ให้
 ความสำคัญกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและมีเป้าหมายเพื่อเศรษฐกิจโดยรวม อันได้แก่ ผลิตภัณฑ์
 มวลรวมในประเทศ การเติบโตของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมใน
 ประเทศ อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การผลักดันให้เศรษฐกิจมีความเจริญเติบโต
 ทั้งในด้านการผลิต และการบริโภคสินค้าและบริการที่อยู่ในกลุ่มสาขาของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเติบโตของธุรกิจสร้างสรรค์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็กและ
 ขนาดกลาง (Small and Medium Enterprise: SME) ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ด้วยองค์ประกอบ
 ต่างๆนี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการเติบโตทางเศรษฐกิจและพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของ
 ประเทศได้ ในส่วนของการจ้างงานและแรงงานในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มีการพัฒนาแนวคิดที่
 สำคัญเพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลด้านแรงงาน ซึ่งเรียกว่า Creative Trident เป็นการศึกษาแรงงาน
 แบบสามเส้า ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ผู้สนับสนุน และแรงงานที่ทำงานด้านสร้างสรรค์แต่อยู่ใน

อุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ไม่ใช่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ทำให้เข้าใจถึงแรงงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนมากขึ้น

ในขณะที่มุมมองของสาขาวิชาด้านการสื่อสารและวัฒนธรรมมุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสื่อที่มีอิทธิพลที่ทำหน้าที่สื่อสารกับคนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจต่อภาพลักษณ์ของประเทศต่างๆ มากขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นทั้งด้านบวกหรือด้านลบ ทั้งนี้อุตสาหกรรมสื่อแสดงให้เห็นถึงสิทธิและเสรีภาพของการแสดงออกของคนในประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมภาพยนตร์ หากพิจารณาในกรณีของประเทศเกาหลี แม้จะมีการปกครองแบบที่ภาครัฐมีบทบาทสำคัญมาก ทั้งในการแทรกแซงเศรษฐกิจและการตลาดของอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งไม่สามารถปฏิเสธว่า คนทั่วโลกรู้จักประเทศเกาหลีเพิ่มมากขึ้น เพราะการผลักดันอุตสาหกรรมสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์เกาหลี ละครเกาหลี เพลงเกาหลี ที่ทำให้ประเทศต่างๆ รู้จักเกาหลีมากขึ้นกว่าในอดีตที่รู้จักเกาหลีจากผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของประเทศ อันได้แก่ โสมเกาหลีและกิมจิ แต่บัดนี้สินค้าทางวัฒนธรรมเกาหลีมีส่วนสำคัญที่ผลักดันให้สินค้าประเภทอื่นๆ ซึ่งได้แก่ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ โทรศัพท์มือถือ สามารถเป็นสินค้าส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ได้ ด้วยเหตุนี้ทำให้เห็นถึงพลังของอุตสาหกรรมสื่อที่ยังคงปรากฏอยู่ เพียงแต่ต้องมีรูปแบบที่เพิ่มมากขึ้นและจำเป็นต้องพัฒนาอย่างมีระบบรวมกันของอุตสาหกรรมสื่อต่างๆ ทั้งนี้ อุตสาหกรรมสื่อที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมปัจจุบันอย่างแทบจะแยกขาดจากกันไม่ได้ ชีวิตของคนในปัจจุบันที่ผูกพันกับสื่อและการสื่อสารชนิดที่ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ และไม่สามารถชี้ชัดได้ว่า ผู้บริโภคมีอิทธิพลต่อสื่อ หรือสื่อมีอิทธิพลต่อผู้บริโภค ทั้งนี้การเติบโตเศรษฐกิจและวัฒนธรรมควรพัฒนาควบคู่กันไป ความสำคัญของการทำวัฒนธรรมให้เป็นเชิงพาณิชย์เป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจซึ่งยังคงปรากฏอยู่ และมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นโดยใช้อุตสาหกรรมสร้างสรรค์เป็นทัพหน้าเพื่อสร้างการบริโภคและสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

ข้อมูลที่ปรากฏในสารสนเทศแต่ละประเภทยานั้นเป็นข้อมูลขั้นปฐมภูมิที่เป็นข้อมูลที่แสดงทัศนะและการโต้แย้งในประเด็นต่างๆ ที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการวิเคราะห์เชิงนโยบายที่พยายามผลักดันให้นโยบายทางวัฒนธรรมมีความสำคัญเท่ากับนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นรัฐบาลจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับนโยบายทางวัฒนธรรม ซึ่งต้องบูรณาการนโยบายด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นนโยบายวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาระบบการศึกษา เข้าด้วยกัน ทำให้การพัฒนาแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ยังมีความไม่ชัดเจนมากนัก เนื่องจากเศรษฐกิจสร้างสรรค์มีความ

เกี่ยวข้องกับการบูรณาการองค์ประกอบและนโยบายหลายด้านเข้าด้วยกัน รวมถึงการพัฒนา เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของแต่ละประเทศต้องพัฒนาภายใต้บริบทและสภาพแวดล้อมทางการเมือง สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ภาครัฐมีบทบาทและมีหน้าที่สำคัญในการผลักดันและ เชื่อมโยงส่วนต่างๆ ทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชนและประชาชน จึงยังไม่สามารถหา แนวคิดที่เป็นสากลและเป็นมาตรฐานเดียวกันได้ ทั้งในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศที่กำลัง พัฒนา ด้วยเหตุที่ว่า บริบททางการเมือง สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศมี ความแตกต่างกัน ทั้งกลุ่มประเทศพัฒนา และกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ต่างก็มีบริบทที่แตกต่าง กันภายในแต่ละกลุ่ม

ความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญของการผลิตจะเป็นสินค้าที่ สร้างสรรค์ได้ก็ต่อเมื่อปรากฏผลลัพธ์ออกเป็นสินค้าและบริการได้ หากปรากฏเป็นเพียงความคิด สร้างสรรค์แต่ยังไม่ผ่านกระบวนการผลิตออกมาเป็นสินค้าและบริการได้นั้น ไม่ถือว่าเป็นเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ มีการพัฒนาเป็นทฤษฎีที่เรียกว่า "ทฤษฎี 3 ที่แห่งการพัฒนาเศรษฐกิจ" เป็นทฤษฎีที่มี การวิจัยเชิงประจักษ์ โดยศึกษาแรงงานที่สร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในประเทศ สหรัฐอเมริกา และมีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาค ทฤษฎี 3 ที่แห่งการ พัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ความรู้ความสามารถ เทคโนโลยี และการยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ความรู้ความสามารถ และเทคโนโลยี สามารถ พัฒนาดัชนีชี้วัดได้อย่างเป็นรูปธรรมมากกว่า และประยุกต์ใช้กับทุนมนุษย์และทุนทางโครงสร้าง สาธารณูปโภคพื้นฐานต่างๆ ได้ แต่ขณะที่การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเชื่อมโยงกับทุนทาง สังคมและทุนทางวัฒนธรรมที่มีนามธรรมสูงมากกว่า การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งวัดโดย ใช้ดัชนีองค์ประกอบความหลากหลาย (Composite Diversity Index) ซึ่งประกอบด้วยดัชนีเกย์ (Gay Index) ดัชนีชี้วัดคนที่มีการดำเนินชีวิตแตกต่างจากคนอื่น (Bohemian Index) และดัชนีชี้ วัดแหล่งประชากรที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Melting Pot Index) มีความหมายถึงการ อพยพย้ายถิ่นฐานของแรงงานที่สร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการวัดภายใต้บริบท ของสังคมอเมริกัน ในขณะที่ความรู้ความสามารถ อันได้แก่ทุนมนุษย์ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ เกิดขึ้นจากการเพิ่มจำนวนมากขึ้นของชนชั้นแรงงานที่สร้างสรรค์ และประกอบกับเทคโนโลยีเป็น องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาและเติบโตทางเศรษฐกิจ

แม้ว่าจะมีการพัฒนาแนวคิดเรื่องทฤษฎี 3 ที่เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ พบว่า ตัวแปรที่ ใช้ในการศึกษา โดยเฉพาะตัวแปรด้านการยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น (Tolerance) ที่พยายาม วัดถึงการเปิดรับความหลากหลายที่ปรากฏในสังคมนั้น เช่น ดัชนีเกย์ ดัชนีวัดแหล่งประชากรที่มี ความหลากหลาย หากเปรียบเทียบกับบริบทของแต่ละประเทศแล้วไม่เกิดลักษณะที่เป็นสากล

และไม่เกิดความเที่ยงตรงในทุกบริบทสังคมได้ ซึ่งสามารถใช้วัดในบริบทของสังคมอเมริกันได้ ขณะที่บริบทของสังคมไทยอาจวัดได้ค่อนข้างลำบาก ซึ่งการคิดค้นแนวคิดนี้เกิดขึ้นในบริบทสังคมอเมริกันที่มีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ชนชาติ ศาสนา หรือเพศสภาพที่มีความหลากหลาย เมื่อเทียบกับบริบททางสังคมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย

แนวโน้มในการศึกษาสารสนเทศที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์นั้น ประเทศต่างๆ ที่ใช้นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศนั้น จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในแต่ละกลุ่มสาขาให้มีระบบและมีข้อมูลใหม่ๆ ที่ทันสมัยมากขึ้น เนื่องจากอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการพัฒนาอยู่เสมอ ประเทศอังกฤษมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลที่เป็นและสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้ง 12 กลุ่มสาขาโดยแยกเป็นเอกเทศจากสำนักงานสถิติแห่งชาติอังกฤษ เพื่อสามารถประเมินศักยภาพของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้ง 12 กลุ่มสาขาได้ เนื่องจากมีบางสาขาที่ยังไม่สามารถประเมินศักยภาพทางเศรษฐกิจที่แท้จริงได้ แนวโน้มในการศึกษาด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในแต่ละประเทศพยายามศึกษาเพื่อประเมินศักยภาพทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ว่า สามารถสร้างความมั่งคั่งของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศได้ และพยายามวัดถึงความยั่งยืนของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ว่า ควรจะพัฒนาอย่างไรเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้สามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน (Sustainable Development)

2. ศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การรวบรวมข้อมูลด้านโครงสร้างอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงปี พ.ศ. 2550 พบว่า มีโครงสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นในตลอดระยะเวลา 4 ปี กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2547 โครงสร้างรายได้ธุรกิจภาพยนตร์ไทยมีรายได้ทั้งสิ้นประมาณ 36,294 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2550 มีรายได้ทั้งสิ้นประมาณ 40,990 ล้านบาท โครงสร้างรายได้ที่เติบโตขึ้น แม้อาจจะไม่มากนัก แสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีศักยภาพที่จะผลักดันสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทยได้ ในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลไม่ได้มีนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยอย่างจริงจังก็ตาม แต่แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการธุรกิจในการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยสามารถผลักดันได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542 อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยสามารถส่งสินค้าภาพยนตร์ไทยออกไปสู่ตลาดโลก โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2547 ภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องได้รับเกียรติในการฉายในเทศกาลภาพยนตร์ระดับนานาชาติที่สำคัญ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง "ฟ้าทะลายโจร" และ "องค์บาก" ได้รับเกียรติฉายในเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ ขณะที่

ภาพยนตร์เรื่อง "สตรีเหล็ก" ได้รับเกียรติให้ฉายในเทศกาลภาพยนตร์ฮ่องกง เป็นต้น แต่การผลักดันเพียงเฉพาะภาคเอกชนที่เป็นบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยที่อาจความต่อเนื่องและขาดการประสานงานที่ดีจากรัฐบาล ทำให้กระแสความน่าสนใจในภาพยนตร์ไทยลดน้อยลงเนื่องจากการขาดความต่อเนื่องในสินค้าภาพยนตร์ไทยสู่ตลาดโลก โดยเฉพาะการจัดตั้งองค์การอิสระมหาชนเพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาภาพยนตร์ไทยให้สามารถเป็นสินค้าส่งออกที่มีความต่อเนื่องและได้รับการยอมรับอย่างอุตสาหกรรมภาพยนตร์เกาหลีที่ส่วนสำคัญของการผลักดันนั้นเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและธุรกิจเอกชน โดยมีหน่วยงานที่สำคัญอย่าง Korean Film Council ที่ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและผลักดันอุตสาหกรรมภาพยนตร์เกาหลีให้ก้าวสู่ตลาดภาพยนตร์โลกได้ ซึ่งประยุกต์จากกรอบแนวคิดการวิจัย 3T และ 5C อันได้แก่ ความรู้ความสามารถ เทคโนโลยี ทูตทางโครงสร้างอันได้แก่ สาธารณูปโภคพื้นฐานด้านต่างๆ ทูตทางสังคม อันได้แก่ องค์กร หน่วยงาน สถาบันต่างๆ เครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ในการวัดศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย งานวิจัยนี้ได้พัฒนาดัชนีชี้วัดเพื่อศึกษาตัวชี้วัดของศักยภาพด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสร้างสรรค์สำหรับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย (Thai Film Creativity Index) ประกอบด้วยดัชนีสำคัญ 4 ดัชนีได้แก่ ดัชนีด้านแรงงานที่สร้างสรรค์ ดัชนีด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการสร้างสรรค์ ดัชนีด้านสังคมและวัฒนธรรม และดัชนีด้านผลสัมฤทธิ์ของความคิดสร้างสรรค์

2.1 ดัชนีด้านแรงงานที่สร้างสรรค์ จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลด้านแรงงานที่สร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ซึ่งประกอบด้วยแรงงาน 2 กลุ่ม ได้แก่ แรงงานที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างสรรค์ในกองผลิตภาพยนตร์ (มีจำนวน 28 หน้าที่ เช่น ผู้กำกับภาพยนตร์ ผู้สอนการแสดง ผู้เขียนบท เป็นต้น) และแรงงานที่เป็นผู้สนับสนุน (เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชี เจ้าหน้าที่ฝ่ายประสานงาน ผู้จัดการกองถ่าย เป็นต้น) ซึ่งไม่ได้ทำงานด้านการสร้างสรรค์ ทั้งนี้ยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลแรงงานทั้งสองกลุ่มอย่างเป็นระบบ เนื่องจากมีแรงงานส่วนหนึ่งที่ประกอบอาชีพอิสระ ทั้งนี้การรวบรวมข้อมูลด้านแรงงานที่สร้างสรรค์ ทั้งข้อมูลด้านจำนวนแรงงาน ประเภทของแรงงานที่สร้างสรรค์ในกองผลิตภาพยนตร์ รายได้ที่ได้รับจากการทำงาน ลักษณะอาชีพ (อาชีพประจำ หรืออาชีพเสริม) เป็นต้น ทั้งนี้การรวบรวมข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติมีข้อมูลของธุรกิจการค้าและธุรกิจทางบริการ พ.ศ. 2546 มีข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- การผลิตและการจำหน่ายภาพยนตร์และวีดีโอ มีสถานประกอบการจำนวน 259 ราย และมีคนทำงานจำนวน 4,126 คน
- การฉายภาพยนตร์ มีสถานประกอบการจำนวน 750 ราย และมีคนทำงานจำนวน 5,399 คน

หากเปรียบเทียบข้อมูลแรงงานที่สร้างสรรค์ของประเทศอังกฤษมีการรวบรวมข้อมูลแรงงานสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย จำนวนของแรงงาน สถานภาพของการจ้างงาน (เป็นนายจ้าง ได้แก่การจ้างตนเอง หรือเป็นลูกจ้าง) ลักษณะอาชีพ (เป็นอาชีพประจำ หรืออาชีพเสริม) เป็นต้น เมื่อพิจารณาข้อมูลเก็บรวบรวมเกี่ยวกับแรงงานที่สร้างสรรค์ของอังกฤษจะพบว่า ข้อมูลแรงงานที่สร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยยังขาดข้อมูลที่จำเป็น ดังนั้นจำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลด้านแรงงานในข้างต้น

ดัชนีด้านแรงงานที่สร้างสรรค์ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุนมนุษย์ พบว่า จุดแข็งของบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีทักษะและมีความชำนาญเฉพาะด้าน ตลาดต่างประเทศยอมรับถึงการบริการของคนไทย ซึ่งรวมถึงบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ด้วย แต่จำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพของทุนมนุษย์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้สามารถปรับตัวเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการผลิตภาพยนตร์ในอนาคต นอกจากนี้ยังขาดแคลนบุคลากรที่สำคัญ โดยเฉพาะผู้เขียนบทที่เป็นปัญหาการขาดแคลนที่สำคัญในปัจจุบัน และมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ภาพยนตร์เป็นหัวใจสำคัญของภาพยนตร์

2.2 ดัชนีด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการสร้างสรรค์ พระราชบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทย มีการออกพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 ภาพยนตร์เป็นศิลปวัฒนธรรมสาขาหนึ่งที่ได้รับการส่งเสริมด้วย แม้ว่าจะมีการออกพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เพื่อใช้แทนพระราชบัญญัติฉบับเดิมที่มีลักษณะไม่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงพระราชบัญญัติควบคุมกิจการและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530 ที่ใช้ระบบการเซ็นเซอร์ของภาพยนตร์ (Censor) ที่ทำให้เกิดความล่าช้าในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ของหน่วยงานภาครัฐให้ลดน้อยลง ซึ่งดูเหมือนว่าจะให้สิทธิและเสรีภาพแก่ผู้สร้างสรรค์ภาพยนตร์ไทยมากขึ้น แต่หากพิจารณาถึงเนื้อหาของพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ พบว่า ยังมีการควบคุมสิทธิและเสรีภาพของผู้สร้างสรรค์ภาพยนตร์ไทย โดยระบุถึงอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 61 ให้มีอำนาจสั่งให้หยุดการสร้างภาพยนตร์ สั่งห้ามฉาย สั่งห้ามไม่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ได้ รวมถึงมีการกำหนดโทษทางอาญา ซึ่งเป็นโทษจำคุก นอกจากนั้นการกำหนดประเภท (Rating) ของผู้ดูภาพยนตร์ ยังมีการกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร ซึ่งหากมีกำหนดประเภทแล้ว ก็ไม่ควรจะปิดกั้นไม่ให้มีการห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร ซึ่งสามารถกำหนดให้เข้าประเภท (Rating) อื่นๆ ได้

ดัชนีสาธารณูปโภคพื้นฐานยังรวมถึงดัชนีด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การถ่ายทำ ระหว่างถ่ายทำและหลังการถ่ายทำ รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการฉายภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ และส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ไทย การพัฒนาอุปกรณ์ต่างๆ ในการถ่ายทำที่สามารถทำให้ผู้สร้างสรรค์ภาพยนตร์ที่เป็นนักเรียน นักศึกษาสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ต่างๆ ในการถ่ายทำด้วยค่าใช้จ่ายที่ไม่แพงมาก เช่น กล้องถ่ายดิจิทัลซึ่งมีราคาถูกลงแต่มีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับกล้องถ่ายทำภาพยนตร์ที่ใช้ฟิล์ม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ เหล่านี้เปิดโอกาสให้ผู้สร้างสรรค์ภาพยนตร์ที่เป็นมือใหม่ หรือเพิ่งเริ่มต้นได้มีโอกาสมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ประเทศไทยมีความพร้อมในด้านสถานที่ถ่ายทำ เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงามติดอันดับโลก และมีความหลากหลายตามภาคต่างๆ ของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นภูเขา แม่น้ำ ทะเล ป่า ทุ่งดอกไม้ต่างๆ เป็นต้น

2.3 ดัชนีด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นดัชนีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานและกลไกในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย นโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย การสร้างเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย หน่วยงาน แม้ว่ามีหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเกิดขึ้นแล้ว แต่ทว่าหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะภาครัฐยังไม่สามารถส่งเสริม พัฒนาและสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้เกิดความชัดเจนได้มากนัก อีกทั้งหน่วยงานภาคเอกชนยังไม่สามารถช่วยผลักดันอุตสาหกรรมภาพยนตร์ได้เช่นกัน เนื่องจากภาครัฐยังไม่มียุทธศาสตร์ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยที่ชัดเจนมากในช่วงเวลานี้ แต่จะปรากฏชัดเจนมากขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2553 - 2555 ซึ่งอยู่ในระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และต่อเนื่องในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่มีการกำหนดแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลต่อการมีนโยบายขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และภาพยนตร์ไทยเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่ภาครัฐมีนโยบายที่จะสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนามากขึ้น

2.4 ดัชนีด้านผลสัมฤทธิ์ของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งได้แก่ การวัดถึงความประสบความสำเร็จของภาพยนตร์ไทย ซึ่งสามารถวัดได้จากการประเมินศักยภาพทางเศรษฐกิจของภาพยนตร์ไทย ซึ่งเป็นสัดส่วนของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และการวัดมูลค่าเพิ่ม โดยเปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกสินค้าภาพยนตร์ไทยและบริการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย เพื่อศึกษาถึงผลสำเร็จในตลาด รวมถึงการประเมินในด้านความสำเร็จของบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จากรางวัลที่ได้รับจากเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติต่างๆ ได้ ทั้งนี้รางวัลที่ได้รับเหล่านี้มักจะทราบ

เพียงผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยและผู้ที่สนใจภาพยนตร์เท่านั้น มักจะไม่ได้มีการประกาศหรือเผยแพร่ให้สาธารณชนทั่วไปได้รับรู้ และเป็นการรับรู้เพียงวงจำกัดเท่านั้น

เมื่อพิจารณาจากแบบแผนการวิเคราะห์จากกรอบ 3T และ 5C สามารถวิเคราะห์ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเพื่อประเมินศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จุดแข็งของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยอยู่ที่มิติด้านทุนวัฒนธรรมและทุนมนุษย์ ทั้งนี้ประเทศไทยมีทุนวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและมีภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นเนื้อหาที่จะสื่อสารกับตลาดผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ รวมถึงทุนมนุษย์ ซึ่งได้แก่ ความสามารถของบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ได้รับการยอมรับจากตลาดภาพยนตร์นานาชาติ โดยเฉพาะผู้กำกับไทยมีความสามารถและเป็นที่สนใจในตลาดภาพยนตร์นานาชาติ รวมถึงภาพยนตร์ไทยสามารถส่งออกไปยังตลาดภาพยนตร์ในต่างประเทศ แม้จะมีภาพยนตร์ไทยเพียงไม่กี่แนวที่สามารถส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศได้ เช่น ภาพยนตร์แนวล่องหน ภาพยนตร์แนวบู๊แอ็คชั่น เป็นต้น ขณะที่จุดอ่อนของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยอยู่ที่ทุนทางโครงสร้างที่ยังมีความไม่ชัดเจน ทั้งภายในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเอง และภายนอกอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จุดอ่อนที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือทุนทางสังคม แม้ว่ามีหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย แต่ยังคงขาดการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้สามารถผลักดันได้ให้เกิดความชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถพัฒนาไปอย่างประเทศต้นแบบในการศึกษาคั้งนี้ อันได้แก่อุตสาหกรรมภาพยนตร์เกาหลี จากการวิเคราะห์ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนนี้สามารถประเมินได้ว่า อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีศักยภาพในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ทั้งนี้ทุนวัฒนธรรมที่ประเทศไทยมีถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความแตกต่างและความโดดเด่น พร้อมทั้งอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีศักยภาพในการส่งออกสินค้าภาพยนตร์ไปยังตลาดต่างประเทศได้ในแต่ละปี อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีจุดอ่อนในด้านทุนทางโครงสร้าง และทุนทางสังคมซึ่งจากจุดอ่อนเหล่านี้ไม่สามารถนำทุนทางวัฒนธรรมและทุนมนุษย์ให้สามารถพัฒนาไปสู่การรวมมิตินทุนที่สำคัญทั้งสี่ทุน อันได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคมและทุนทางโครงสร้างเพื่อนำไปสู่ทุนแห่งความคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นผลลัพธ์ของการรวมมิตินทุนทั้งสี่ประการเข้าด้วยกัน

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยและเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย จากการประเมินศักยภาพและความพร้อมของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การตั้งองค์การอิสระมหาชนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์ไทย ควรมีลักษณะเป็นองค์การอิสระมหาชน เป็นหน่วยงานหลักในการสร้างความเข้าใจ ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ทั้งนี้ควรเป็นอิสระจากการอยู่ภายใต้ควบคุมและกำกับของรัฐ แต่ภาครัฐสามารถตรวจสอบการทำงานเพื่อความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐขององค์การอิสระมหาชน ทั้งนี้ควรเลือกต้นแบบขององค์การอิสระมหาชนจากประเทศอื่นๆ ที่พัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เช่น เกาหลี ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เป็นต้น หากภาครัฐต้องการผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน แม้ว่าผู้ประกอบการธุรกิจภาพยนตร์ไทยหลายรายสามารถพัฒนาสินค้าภาพยนตร์ไทยเพื่อส่งออกไปยังตลาดภาพยนตร์ในต่างประเทศได้แล้วก็ตาม แต่หากต้องการพัฒนาให้เกิดความแข็งแกร่งอย่างแท้จริง ต้องใช้ลักษณะการผลักดันจากภาครัฐเพื่อทำให้ประเทศต่างๆ รู้จักสินค้าภาพยนตร์ไทยในลักษณะเช่นเดียวกับสินค้าประเภทอื่นๆ ที่เน้นแหล่งที่มาอันได้แก่ ประเทศไทย ทั้งนี้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีการรวมตัวจากสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ ที่รวบรวมผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ที่ 11 สาขา แม้อาจจะมีสมาชิกไม่มากนัก แต่สามารถรวมตัวกันผลักดันได้ในระดับหนึ่ง หากพิจารณาจากต้นแบบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศเกาหลี จะพบลักษณะนี้ได้อย่างชัดเจน เช่น การรวมตัวของสมาชิกในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เกาหลี ทั้งบริษัทผู้ประกอบการ ผู้กำกับ ผู้เขียนบท นักแสดง และทีมงานอื่นๆ ในการต่องรองเพื่อรักษาการกำหนดโควตาของวันฉายภาพยนตร์เกาหลี เมื่อต้นปี 2010 หลังจากที่เกาหลีได้เปิดเสรีทางการค้ากับสหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกาต่องรองในเรื่องกำหนดโควตาของวันฉายภาพยนตร์เกาหลีให้ลดลง แม้ว่าคนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เกาหลีได้ไม่ประสบความสำเร็จในการต่องรองกับรัฐบาลเกาหลีได้ แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นการกระตุ้นให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศต่างๆ ได้เห็นชัดเจนคือ พลังและการต่อสู้ของคนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เกาหลีที่มีจุดยืนเพื่ออุตสาหกรรมของตนเอง เป็นการรวมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เกาหลีได้

2. การพัฒนาบุคลากรในธุรกิจภาพยนตร์ โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรด้านภาพยนตร์ในสถาบันการศึกษาของทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษาสาขาภาพยนตร์และสาขาที่เกี่ยวข้องมีทักษะ และความรู้ความสามารถเพื่อปฏิบัติงานในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ได้ สามารถสร้างความก้าวหน้าในอาชีพได้ การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพด้านภาพยนตร์ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ พัฒนาทักษะต่างๆ ที่จำเป็น และองค์ความรู้ของบุคลากรในธุรกิจภาพยนตร์ ทั้งนี้เพื่อบุคลากรที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงานที่สร้างสรรค์ และ

บุคลากรที่อยู่ในตลาดแรงงานที่สร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพิ่มเติม

3. การพัฒนาด้านทุนโครงสร้าง/สาธารณูปโภค การพัฒนาสาธารณูปโภคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย อันได้แก่ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในกระบวนการผลิตและการตลาดธุรกิจภาพยนตร์ไทย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทย การสนับสนุนด้านการเงินและการลงทุน มาตรการด้านภาษี เป็นต้น

4. การพัฒนาตัวชี้วัดของศักยภาพด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสร้างสรรค์ สำหรับพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ประกอบด้วย ดัชนีด้านแรงงานที่สร้างสรรค์ ดัชนีด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่สร้างสรรค์ ดัชนีด้านผลสัมฤทธิ์ของความคิดสร้างสรรค์ และดัชนีด้านสังคมและวัฒนธรรม

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย ประกอบด้วยข้อเสนอแนะต่างๆ ดังนี้

5.1 ภาครัฐทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน เปรียบเสมือนหัวรถจักรของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พร้อมทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยและรายใหม่ซึ่งเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง ภาครัฐควรจะเรียนรู้ร่วมกับเอกชนและผลักดันอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ร่วมกับเอกชน

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ โดยเฉพาะระบบการศึกษาและการพัฒนาให้เกิดเมืองสร้างสรรค์ (Creative City) ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์จำเป็นต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นภายในประเทศ

5.3 ข้อเสนอแนะการนำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศไทยมาเป็นกลยุทธ์สำคัญเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะภาคต่างๆ ของประเทศไทยทั้งภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ซึ่งแต่ละภาคมีภูมิปัญญาของท้องถิ่นและมีทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นเนื้อหาสำคัญในการส่งออกสินค้าได้

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดตั้งสถาบันเพื่อเป็นกลไกในการทำงาน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับประเทศไทย หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแลและรับผิดชอบในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ควรมีลักษณะเป็นองค์การอิสระมหาชน ซึ่ง

สามารถทำงานเป็นเอกเทศและไม่ส่งผลกระทบต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการให้สิทธิและเสรีภาพในการสร้างสรรค์

ภาพยนตร์ไทยอย่างแท้จริง อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยจัดอยู่ในอุตสาหกรรมที่มีรูปแบบความบันเทิง ซึ่งหน่วยงานภาครัฐมักจะมีมุมมองอย่างไม่เป็นธรรม และพยายามสร้างกรอบต่างๆ เพื่อจำกัดขอบเขตในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ เช่น ฉากที่มีความรุนแรงต่างๆ การใช้ปืนยิงกราด การห้ามไม่มีฉากโป๊เปลือย การห้ามไม่ให้มีฉากที่มีการจูบปาก เป็นต้น แม้ว่าจะมีการกำหนดประเภท (Rating) ของภาพยนตร์แล้วก็ตาม ทั้งนี้ภาครัฐควรให้ผู้ดู/ผู้ชมภาพยนตร์เป็นผู้ตัดสินและประเมินผลงานของผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยเอง หากผู้ผลิตภาพยนตร์มีเจตนาที่ไม่ดี หรือมีเจตนาที่ไม่เหมาะสมในการสื่อเนื้อหาต่างๆ ในภาพยนตร์ ควรให้ผู้ดู/ผู้ชมภาพยนตร์เป็นผู้ตัดสินผลงานเหล่านั้นเอง หากผู้ผลิตไม่สามารถสร้างสรรค์ภาพยนตร์ที่ดี และมีการผลิตผลงานเรื่องต่อๆ ไปที่ยังปรากฏถึงเจตนาที่ไม่ดีนั้น ผู้ชมภาพยนตร์เลือกไม่เปิดรับเอง ทั้งนี้ผู้ชมในปัจจุบันมีวิจารณญาณที่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ ทั้งนี้ภาครัฐควรสร้างความรู้ในลักษณะการรู้เท่าทันสื่อภาพยนตร์ที่ควรปลูกฝังในกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ที่เป็นเด็กและเยาวชน ยิ่งมีการปิดกั้นสิทธิและเสรีภาพ ยิ่งกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากชมมากขึ้น แต่ทั้งนี้ควรสอนให้ดูอย่างเข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์ไม่ใช่เพื่อเลียนแบบและทำตามอย่างที่ปรากฏในภาพยนตร์น่าจะเป็นสิ่งที่เหมาะสมมากกว่า

5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาตราสินค้าภาพยนตร์ไทย การพัฒนาตราสินค้าภาพยนตร์ไทย โดยใช้ลักษณะตราสินค้าเดียวกันเพื่อส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความแข็งแกร่งของตราสินค้าภายใต้ตราสินค้าภาพยนตร์ของประเทศไทย

5.7 ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะในส่วนของภาพยนตร์ไทยที่มีการเผยแพร่และฉายในโรงภาพยนตร์ พบว่ามีการละเมิดเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

อภิปรายผลการวิจัย

แนวคิดเรื่องอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เกิดขึ้นในช่วงปลายทศวรรษที่ 1990 โดยเน้นในเรื่องของการพัฒนานโยบายทางเศรษฐกิจ และมีจุดเริ่มต้นในการประกาศใช้นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยรัฐบาลของ Tony Blair ประเทศอังกฤษเมื่อปี 1997 ซึ่งให้ความสำคัญกับภาคส่วนวัฒนธรรมที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความมั่งคั่งและการดำเนินงานทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้การ

ผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศอังกฤษส่งผลต่อความขัดแย้งในด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่นำไปสู่การผลิตสินค้าและบริการที่ให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นหลัก การให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการเน้นถึงความหวังทางเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่ที่พัฒนาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเป็นสินค้าในเชิงพาณิชย์ที่ขาดมุมมองของระบบนิเวศน์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญและมีความซับซ้อน การเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบสื่อและศิลปะในยุคดิจิทัลที่สามารถทำให้ประชาชนเข้าถึงได้มากยิ่งขึ้น การเชื่อมโยงเข้ากับอุตสาหกรรมสื่อต่างๆ ที่สามารถสร้างแรงผลักดันให้การบริโภคนิยมได้ ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าที่สร้างสรรค์ที่มีนัยยะแฝงไม่แตกต่างจากอุตสาหกรรมวัฒนธรรมที่ทำให้วัฒนธรรมกลายเป็นสินค้า แต่ในครั้งนี้มี การเชื่อมโยงระหว่างความคิดสร้างสรรค์และทรัพย์สินทางปัญญา ที่พยายามสร้างมูลค่าให้กับความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นทรัพยากรสำคัญที่ติดอยู่กับทุนมนุษย์ มีต้นทุนต่ำหรือปราศจากต้นทุน เมื่อมีการผลิตซ้ำในกระบวนการของการผลิตสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง ทำให้ตลาดเชิงพาณิชย์และตลาดการค้ามีความสำคัญมากกว่าวัฒนธรรม ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจเสรีนิยมใหม่และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์มีความเชื่อมโยงที่สำคัญ 3 ประการได้แก่

1. ความเชื่อมโยงของรัฐบาลที่ปกครองประเทศภายใต้รัฐบาลของ Tony Blair และ Gordon Brown ที่ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เพื่อสร้างความหวังใหม่ให้กับประชากรในประเทศ และพัฒนาให้อุตสาหกรรมสร้างสรรค์เป็นทางเลือกที่สามของรัฐบาลตั้งแต่ปี 1997 เป็นต้นมา และเชื่อมโยงมาถึงรัฐบาลที่นำโดย Gordon Brown

2. การให้ความสำคัญกับตลาด ความเป็นเจ้าของ และทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งยกมาประเด็นสำคัญที่พบในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เป็นการเน้นย้ำถึงบทบาทของทุนนิยมที่ยังสร้างความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงวัฒนธรรม และรูปแบบวัฒนธรรมที่ปรากฏในวิถีชีวิต โดยพยายามขยายขอบเขตให้เป็นสินค้าทางสังคมที่สนับสนุนให้เกิดการบริโภคภายในประเทศ และเป็นสินค้าที่ส่งออกไปยังตลาดประเทศ เพื่อความหวังในการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ การจ้างงานที่เพิ่มมากขึ้น ระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตแรงงานด้านการสร้างสรรค์ซึ่งเป็นความหวังของคนรุ่นใหม่ และการเติบโตทางเศรษฐกิจ

3. การให้ความสำคัญกับธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางเพิ่มจำนวนมากขึ้น รวมถึงเป็นกำลังสำคัญที่ผลักดันอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ให้เติบโตและขยายบทบาทที่สำคัญของประเทศอังกฤษ ทำให้รัฐบาลต้องสนับสนุนนโยบายภาคตัดขวางเพื่อ

สนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางให้สามารถอยู่รอดได้ท่ามกลางการแข่งขันเศรษฐกิจที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งตลาดในประเทศและตลาดโลก

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่พยายามเชื่อมโยงทั้งระบบการศึกษา ระบบนวัตกรรม สมัยใหม่และโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล การผลักดันให้ทุนมนุษย์อันได้แก่ประชากรในประเทศมีการศึกษาและมีทักษะความชำนาญสามารถใช้องค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เป็นทุนทางโครงสร้าง/สถาบันที่เป็นสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็นต้องขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและการพัฒนาเทคโนโลยี โดยมีทุนมนุษย์เป็นกำลังสำคัญในการผลักดันดังกล่าว รวมถึงใช้ทรัพยากรของประเทศทั้งทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางสังคมที่ปรากฏในรูปของภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่แต่ละประเทศมีอยู่ มาเป็นแรงผลักดันทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

การเดินทางสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของหลายประเทศ ทั้งอังกฤษและเกาหลีใต้ ต่างก็มีความจำเป็นและแรงผลักดันที่แตกต่างกันไป ในกรณีของอังกฤษมีการศึกษาอย่างเป็นระบบก่อนที่จะมีการกำหนดนโยบายแห่งชาติเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมศักยภาพเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นประเทศผู้นำในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ หลังจากนั้นได้มีการวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในปี 2008 สามารถเผยแพร่รายงาน “Creative Britain : New Talents for the New Economy” ซึ่งเป็นเอกสารรายงานฉบับแรกที่ระบุนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลอังกฤษในการส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยในรายงานได้กล่าวถึง การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาทักษะแรงงาน การสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม การสนับสนุนทางการเงินแก่ภาคธุรกิจและการส่งเสริมและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาประการหนึ่งในการเดินทางสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของอังกฤษ คือ การขาดมิติด้านวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งทำให้งานสร้างสรรค์ของอังกฤษมีลักษณะเป็นสากลจนไม่สามารถแสดงถึงตัวตนของอังกฤษได้อย่างชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีใต้ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น และการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในหลายๆ รูปแบบทำให้ประชาชนทั่วโลกรู้ว่า ความเป็นเกาหลีนั้นเป็นอย่างไร การพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของเกาหลีเน้นหนักในเรื่องการนำเนื้อหาวัฒนธรรมมาพัฒนาเป็นสินค้าส่งออกไปทั่วโลกเพื่อหวังผลให้คนรู้จักประเทศเกาหลีได้มากขึ้น นับว่าเป็นการกำหนดนโยบายที่บรรลุเป้าหมาย ทำให้เกาหลีใต้เป็นที่รู้จัก มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศพัฒนาขึ้นอย่างมาก

ขณะที่อังกฤษและเกาหลีเป็นต้นแบบของการใช้นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มาขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ หากพิจารณาตามแนวคิดเรื่องทุนของ John Howkins แล้วพบว่า อังกฤษมีข้อได้เปรียบด้านทุนทางมนุษย์และทุนทางโครงสร้าง กล่าวคือ อังกฤษมีทรัพยากรมนุษย์ด้านความคิดสร้างสรรค์ที่เพียบพร้อมและมีสาธารณูปโภคที่จำเป็นใน อุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างครบครัน กล่าวคือ อังกฤษเป็นสิ่งคมและเศรษฐกิจฐานความรู้อย่าง สมบูรณ์ ประชากรในประเทศมีการศึกษาระดับสูง ได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอย่างทั่วถึงและ สามารถเข้าถึงทรัพยากรทั้งข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรอื่นๆ ที่จำเป็นได้อย่างเต็มที่ ระบบ การศึกษาของอังกฤษได้รับการยอมรับจากทั่วโลก มีมหาวิทยาลัยชั้นนำและสถาบันทางวิชาการที่ มีคุณภาพในประเทศจำนวนมาก ที่สามารถรองรับทั้งคนในประเทศและคนจากต่างประเทศ และ การศึกษาทุกระดับชั้นของอังกฤษ อังกฤษเป็นต้นแบบในการศึกษาของประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ยิ่ง คนในประเทศมีการศึกษามากขึ้น ทำให้ระดับความรู้ทั้งทางวิชาการและเทคนิคเพิ่มสูงขึ้น ความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลิตภาพ (Productivity) ของหน่วยผลิตทาง ธุรกิจ และในทางเศรษฐศาสตร์ถือเป็นการสร้างทุนมนุษย์ ที่เป็นกำลังสำคัญในการกระตุ้นการ เติบโตทางเศรษฐกิจได้ ซึ่งควบคู่ไปกับความพร้อมของสาธารณูปโภคต่างๆ ในอังกฤษ ทั้งนี้ อังกฤษยังมีเครือข่ายระหว่างประเทศที่สนับสนุนทั้งในด้านการค้าและสัมพันธไมตรีกับประเทศ อื่นๆ มีหน่วยงานต่างๆ ที่เชื่อมโยงทั้งการค้าและความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมอย่าง British Council เป็นต้น ด้วยศักยภาพต่างๆ นี้ทำให้อังกฤษก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างรวดเร็ว

สิ่งที่ทำให้เกาหลีได้มีข้อได้เปรียบ เช่นเดียวกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียที่มี ทุนทางสังคมและวัฒนธรรมมากกว่าทุนด้านอื่นๆ โดยเฉพาะมีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม (Cultural Assets) ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่นำมาพัฒนาตามกระบวนการทำให้วัฒนธรรมกลายเป็น พาณิชย์ได้อย่างชัดเจน การส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรมในลักษณะเชิงรุก โดยเฉพาะความเอา จริงเอาใจของรัฐบาลและภาคเอกชน แม้ว่าภาครัฐจะมีการแทรกแซง แต่ให้สิทธิและเสรีภาพในการ แสดงออกที่ปรากฏในสื่อภาพยนตร์ได้อย่างเต็มที่ และเห็นได้ชัดเจนจากภาพยนตร์เกาหลีที่มี รูปแบบที่หลากหลาย มีความแปลกใหม่ที่สามารถเข้าถึงตลาดภาพยนตร์ในประเทศต่างๆ ได้

สำหรับประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งเป็นประเทศ เป้าหมายที่มองว่า ประเทศไทยยังมีทุนทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะทรัพยากรทางวัฒนธรรม ภูมิ ปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง มีความน่าสนใจที่จะมาจำหน่ายทั้งในรูปแบบสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และแตกต่างจากประเทศที่พัฒนาแล้วที่วัฒนธรรมมีลักษณะหยุดนิ่งและ ปราศจากการเคลื่อนไหว ดังนั้นประเทศที่กำลังพัฒนาเป็นแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่ยัง

อุดมสมบูรณ์ ซึ่งสามารถนำมาเป็นตัวผลักดันทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงประเทศที่กำลังพัฒนามีประชากรจำนวนมากที่สามารถเป็นฐานการบริโภคที่สำคัญได้ ที่จะสร้างรายได้ให้กับเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศได้ ประเทศที่กำลังพัฒนาที่มีประชากรในวัยทำงานในปริมาณมากเป็นฐานการบริโภคที่สำคัญที่มีการจับจ่ายใช้สอยเพื่อความสุขให้กับชีวิตมากกว่ากลุ่มประชากรอื่นๆ

ประเทศไทยไม่สามารถปฏิเสธกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะกระแสการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกที่มีการขับเคลื่อนไปทางใด เศรษฐกิจของประเทศไทยจำเป็นต้องขับเคลื่อนไปทิศทางเช่นเดียวกับกระแสเศรษฐกิจโลก ทั้งนี้หากมองการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศเกาหลี ซึ่งเชื่อมโยงนโยบายทางวัฒนธรรมต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการสร้างชาติของประเทศเกาหลีหลังจากผ่านมรสุมทั้งการเมืองในประเทศ ความขัดแย้งระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ และวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 1997 ดังนั้นเกาหลีจึงพยายามมุ่งเน้นนโยบายทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างเอกลักษณ์วัฒนธรรมประจำชาติและสวัสดิการทางวัฒนธรรมในเบื้องต้นให้มีความแข็งแกร่งมากขึ้น ก่อนที่จะไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรมที่เกิดเข้าใจอย่างถ่องแท้ในวัฒนธรรมของตนเอง จนสามารถพัฒนาเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญในประเทศ สร้างฐานการบริโภคภายในประเทศที่แข็งแกร่ง พร้อมกับการส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรมไปยังตลาดในภูมิภาคเอเชียเพื่อสร้างค่านิยมเอเชีย (Asian Value) ที่เกิดขึ้นในภูมิภาค ซึ่งอาศัยลักษณะภูมิศาสตร์การเมืองที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน และความใกล้ชิดทางวัฒนธรรม (Cultural Proximity) ที่ทำให้การยอมรับวัฒนธรรมได้มากขึ้นในฐานะที่มีความเป็นเอเชียเหมือนกัน สิ่งที่ทำให้เกาหลีประสบความสำเร็จประกอบด้วยปัจจัยภายในประเทศที่สำคัญ 3 ประการได้แก่

1. ประสิทธิภาพในการทำงานของรัฐบาลเกาหลี โดยเฉพาะอำนาจในการแทรกแซงของรัฐบาลที่สามารถอธิบายการเติบโตทางเศรษฐกิจของเกาหลีได้อย่างดี รัฐบาลมีบทบาทนำ แม้ว่าเป็นลักษณะของการกำกับ ดูแล และควบคุม ซึ่งเหมาะกับรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน ยกตัวอย่างเช่น การกำหนดโควตาในการนำเข้าเนื้อหารายการในประเทศ และเนื้อหารายการจากต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนบริษัทผู้ผลิตเนื้อหาในประเทศให้สามารถพัฒนาและเติบโตจากตลาดในประเทศ ซึ่งมองเห็นความสำคัญของตลาดการบริโภคในประเทศ และความพยายามมุ่งพัฒนาการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ โดยพัฒนาแนวคิดเรื่อง "In-Out" เพื่อใช้ในการส่งออกเนื้อหาด้านวัฒนธรรม และ "Out-Out" ของพันธมิตรระหว่างประเทศต่างๆ ทั้งในด้านการวิจัยตลาดต่างประเทศ การส่งเสริมและสนับสนุนแผนการ

ปรับตัวให้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจต้องคำนึงถึงการคุ้มครองและกระตุ้นค่านิยมบางอย่างที่เห็นประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสำคัญเช่นเดียวกับการติดต่อทางธุรกิจ นโยบายทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมค่านิยมที่เน้นความมีระเบียบวินัย การเรียนรู้ และความรับผิดชอบของตนเองของประชากรในประเทศเกาหลี เป็นการสร้างความแข็งแกร่งทางวัฒนธรรมและการสร้างชาติที่จำเป็นสำหรับประเทศเกาหลี

สำหรับประเทศไทยเอง หากพิจารณาศักยภาพในหลายๆด้านแล้วนับว่าควรจะได้เดินหน้าเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างจริงจัง เนื่องจากเราไม่สามารถแข่งขันในด้านของกำลังการผลิตในเชิงกายภาพกับประเทศมหาอำนาจได้ ในขณะที่เดียวกันประเทศที่เคยด้อยกว่า เช่น เวียดนาม ก็กำลังพัฒนาทั้งภาคการเกษตรและภาคการผลิตจนเกือบจะแซงหน้าประเทศของเราไปด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องหาข้อได้เปรียบทางการแข่งขันในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ซึ่งสามารถอยู่ได้ยืนยาวกว่าองค์ประกอบอื่นๆ การพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นแผนระยะยาวที่จะต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆทั้งด้านการศึกษา ทักษะที่จำเป็น และการจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ เช่นเดียวกับเกาหลีได้ และอังกฤษที่มีแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน

อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศมีศักยภาพที่จะพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ กล่าวคือ คนไทยมีความสามารถในทางความคิดสร้างสรรค์ เพียงแต่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาจากโครงสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ซึ่งเป็นการสร้างความพร้อมที่สำคัญต่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และมีความจำเป็นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น การพัฒนาด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคและบุคลากรเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพราะเป็นเงื่อนไขที่จำเป็น อาทิ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แม้ว่าในปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์จะมีให้บริการอย่างแพร่หลายแล้วก็ตาม หากแต่ยังคงกระจุกตัวอยู่เฉพาะในเขตเมือง เขตชนบทที่ห่างไกลยังคงไม่สามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสาธารณูปโภคต่างๆ เพราะหากมีสาธารณูปโภคครบครันแต่ประชาชนขาดทักษะและความสามารถในการใช้ ก็จะไม่สร้างประโยชน์แต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องพัฒนาทั้งโครงสร้างสาธารณูปโภคให้ทั่วถึง ควบคู่กับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้กับทรัพยากรมนุษย์ด้วย อาทิ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะด้านภาษาและทักษะด้านการสื่อสาร เป็นต้น สำหรับคนไทยเองเป็นกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์อยู่บ้างไม่มากก็น้อย ดังจะเห็นได้จากเทศกาลรางวัลของระดับนานาชาติที่มีคนไทยได้รับรางวัลเกียรติยศสูงสุด เช่น ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ การคัดเลือกภาพยนตร์เพื่อเข้าฉายในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเมืองคานส์ของผู้กำกับไทยซึ่งปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง แม้ว่าอาจมีไม่มากนัก แต่สามารถเป็นแรงบันดาลใจให้กับคน

รุ่นใหม่ได้ นอกจากนี้บุคลากรในอุตสาหกรรมโฆษณาได้รับรางวัลโฆษณายอดเยี่ยมจากเมืองคานส์ และเป็นผู้กำกับโฆษณาที่เป็นคนไทยได้รับรางวัลติดต่อกันหลายปี แต่ในกรณีของความสำเร็จจากชนชั้นที่สร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์มักทราบเรื่องกันในเฉพาะอุตสาหกรรมเท่านั้น ไม่ได้มีการเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับรู้มากนัก หากต้องการพัฒนาให้เกิดทุนมนุษย์ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในประเทศให้เพิ่มมากขึ้นนั้น ควรจำเป็นต้องสนับสนุนและส่งเสริมทุนมนุษย์ที่มีความสามารถก่อนในขั้นต้น ผลักดันให้กลุ่มคนเหล่านี้มีความสามารถเพิ่มขึ้นตามความถนัดของตน เพื่อเป็นหนทางลัดในการสร้างความสำเร็จ จากนั้นผู้ที่ประสบความสำเร็จเหล่านี้จะสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนรุ่นต่อไป ในขณะที่รัฐบาล สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องสร้างพื้นฐานให้กับเด็กและเยาวชนทุกคนให้เกิดความเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์

ประเทศไทยสามารถใช้แบบอย่างของเกาหลีใต้ในการแปลงวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าส่งออกได้ เพราะเรามีมิติด้านวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ มิติวัฒนธรรมที่โดดเด่นเหล่านี้สามารถนำเสนอผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละครชุด เพลงและมิวสิกวิดีโอ ภาพยนตร์เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่สามารถเผยแพร่วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของไทยได้ เป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่สามารถส่งออกและเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ กรณีตัวอย่างคือ ภาพยนตร์เรื่อง "องค์บาก" ซึ่งได้แสดงออกถึงศิลปะการต่อสู้ของไทยและวัฒนธรรมไทยเรื่องการเคารพนับถือสัญลักษณ์ทางศาสนา ต่างเป็นสิ่งที่ตลาดโลกต้องการ ประเทศไทยเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลกว่าเป็นประเทศที่มีความสวยงาม มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ชาวต่างชาติจำนวนไม่น้อยรู้จักวัฒนธรรมไทย การนำวัฒนธรรมไทยไปเผยแพร่ผ่านสื่อจะยังเป็นการตอกย้ำให้พวกเขาเข้าใจถึงรากลึกของความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น ภาครัฐจึงควรส่งเสริมให้มีการสร้างภาพยนตร์ที่นำเสนอเอกลักษณ์ของไทยในมุมมองใหม่ๆ ที่นานาชาติอาจยังไม่เคยเห็นมาก่อน เฉกเช่นเดียวกับที่ภาพยนตร์เรื่อง "องค์บาก" เคยประสบความสำเร็จมาก่อนจนทำให้นักแสดงของไทย อย่าง พนม ยีรัมย์ เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องตระหนักด้วยว่าการนำเสนอเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยในภาพยนตร์นั้นต้องผนวกกับศิลปะและสุนทรียะของภาพยนตร์รวมถึงความต้องการของตลาดด้วย ภาพยนตร์ไทยที่สามารถส่งออกเป็นสินค้าได้ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องเล่าในยุคประวัติศาสตร์เท่านั้น แต่อาจเป็นเกร็ดการใช้ชีวิตของคนไทยเหมือนกับ "แดจังกึม" ของเกาหลีที่นำเสนอเรื่องอาหารชาววังของเกาหลีไปพร้อมๆ กับการเล่าเรื่องชีวิตของตัวละครที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ มากมายในแต่ละช่วงเวลาของชีวิต

ความจริงแล้ว ภาพยนตร์ไทยแนวสยองขวัญก็สามารถแสดงถึงมิติของความน่ากลัวแบบไทยๆ ได้และเป็นที่ต้องการของตลาดโลกเช่นกัน ดังนั้นจึงไม่มีสูตรสำเร็จว่าภาพยนตร์

ไทยแบบใดที่สามารถทำรายได้จากการส่งออกได้มาก แต่สิ่งหนึ่งที่ต้องทำคือ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยควรพิจารณาทั้งมิติด้านวัฒนธรรม มิติด้านการตลาดและมิติด้านสุนทรียศาสตร์ไปพร้อมๆกัน เพื่อให้ต่างชาติเข้าใจถึงความเป็นไทยในรูปแบบต่างๆที่มีความหลากหลายมากกว่าที่เคยเห็น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เขารู้จักความเป็นไทยมากขึ้น

เมื่อพิจารณาตัวเลขการส่งออกของภาพยนตร์ไทยแล้วพบว่า ภาพยนตร์ไทยมีศักยภาพในการที่จะขับเคลื่อนไปสู่ระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ ตามที่ John Howkins ได้เคยกล่าวไว้ว่า “ความคิดสร้างสรรค์ไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจเสมอไป แต่กลายเป็นเศรษฐกิจได้ก็ต่อเมื่อมีการผลิตสินค้าที่สามารถซื้อขายกันได้” ความจริงแล้ว ภาพยนตร์ไม่ใช่กิจกรรมทางเศรษฐกิจ แต่ก็เป็นสินค้าที่สามารถซื้อขายกันได้ จึงสามารถรวมอยู่ในเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ ประเทศไทยมีภาพยนตร์ที่สามารถซื้อขายได้ในตลาดนานาชาติทุกปี หากแต่รายได้จากการซื้อขายน้นมายน้อยแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับภาพยนตร์แต่ละเรื่อง อย่างไรก็ตาม หากมีการนำเสนอภาพยนตร์ไทยให้ปรากฏแก่สายตาชาวโลกได้ในทุกๆเทศกาลภาพยนตร์ก็ย่อมจะทำให้ภาพยนตร์ไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้น สิ่งสำคัญคือ ควรมีการจัดตั้งองค์กรอิสระที่ทำงานด้านภาพยนตร์ขึ้นมาเพื่อให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เช่นเดียวกับที่อังกฤษมี UK Film Council และเกาหลีใต้มี KOFIC เป็นต้น หน่วยงานเหล่านี้มีหน้าที่ในการกระตุ้นให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ประสบความสำเร็จในการแข่งขันในตลาดโลก ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ให้ก้าวหน้าพร้อมทั้งมีคุณค่าทางศิลปะ ทำให้เกิดความเข้าใจในประเทศผ่านการถ่ายทอดผ่านภาพยนตร์ และมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ในทุกเทศกาลและตลาดภาพยนตร์ ทั้ง UK Film Council และ KOFIC จะมีการออกบูธแสดงผลงานภาพยนตร์ของประเทศพร้อมทั้งเป็นตัวกลางให้เกิดการเจรจาทางการค้าระหว่างผู้ซื้อจากต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ในประเทศซึ่งการดำเนินงานเช่นนี้ทำให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของประเทศในการสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างแท้จริง

ประเทศไทยยังขาดองค์กรอิสระด้านภาพยนตร์ซึ่งควรมีลักษณะเป็นองค์กรกลางที่ไม่เอื้อประโยชน์ต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ การศึกษาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศต้นแบบอันได้แก่ เกาหลี จะพบถึงข้อได้เปรียบสำคัญของเกาหลีคือ ภาครัฐมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ภาครัฐมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างจริงจัง แม้ว่าเป็นลักษณะของการแทรกแซง แต่ลักษณะดังกล่าวสามารถทำให้เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของเกาหลีพัฒนาจนได้รับการยอมรับและเป็นต้นแบบที่ทำให้ประเทศอื่นๆ มุ่งพัฒนาตาม นอกจากนั้นความต่อเนื่องในด้านนโยบาย แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและรัฐบาลก็ตาม เนื่องด้วยองค์กรและหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลักดันอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

สร้างสรรค์ของเกาหลี แม้จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวัฒนธรรม สื่อและการท่องเที่ยวก็ตาม แต่เป็นองค์กรและหน่วยงานที่สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและสามารถตรวจสอบได้ ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของเกาหลีมีการพัฒนาไปตามกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ที่ได้เต็มที่

แต่ในกรณีของประเทศไทยปัญหาหลักคือ รัฐบาลมีความอ่อนแอเหมือนกับประเทศที่กำลังพัฒนาอื่นๆ โดยเฉพาะความอ่อนแอในเชิงนโยบายเมื่อมีการผลัดเปลี่ยนรัฐบาล ทำให้นโยบายขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาในลักษณะวงกว้างที่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ มากมาย ดังนั้นเมื่อเริ่มเคลื่อนกระบวนการพัฒนาแล้วหากขาดความต่อเนื่องได้ก็จะไม่ประสบผลในการผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ ดังนั้นองค์กรนี้ควรทำหน้าที่ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ให้เป็นสินค้าสำหรับส่งออกได้ การพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพให้กับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เขียนบทภาพยนตร์ ซึ่งปัจจุบันนับว่ายังขาดแคลนอยู่ไม่น้อย รวมทั้งการจัดหาเงินทุนให้กับผู้ประกอบการภาพยนตร์แต่ไม่ควรเป็นกองทุนให้เปล่า หากภาพยนตร์สามารถทำรายได้ได้ ผู้ประกอบการต้องปันเงินส่วนหนึ่งกลับมาให้กับกองทุนเพื่อสนับสนุนภาพยนตร์เรื่องต่อไป ในขณะที่เดียวกัน ต้องมีการประสานงานกับต่างประเทศทั้งในเรื่องของตลาดการค้าทุกตลาด ต้องมีการนำภาพยนตร์ไทยไปนำเสนอ และเมื่อกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศมีความประสงค์มาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย หน่วยงานนี้จะต้องเป็นผู้ช่วยประสานงานในการจัดหาสถานที่และขออนุญาตใช้สถานที่

ปัจจุบันประเทศไทยมีหน่วยงานของรัฐที่ทำงานเกี่ยวกับภาพยนตร์อยู่หลายหน่วยงาน ทั้งกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงวัฒนธรรม สมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์ไทย แต่หน่วยงานเหล่านี้ยังมีลักษณะต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างทำงานจึงขาดการประสานงานที่ชัดเจน รัฐจึงควรยุบรวมหน่วยงานเหล่านี้ให้เป็นองค์กรอิสระเพียงองค์กรเดียวที่ทำงานสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างแท้จริง ลักษณะเดียวกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ.2544 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี มีรายได้จากภาษีสรรพสามิตยาสูบและสุราในอัตราร้อยละ 2 ของภาษีดังกล่าว ทำหน้าที่ จุดประกาย กระตุ้น สนับสนุน ประสานความร่วมมือเพื่อ ให้คนไทยริเริ่มกิจกรรมหรือโครงการสร้างเสริมสุขภาพโดยไม่จำกัดกรอบวิธีการ และยินดีเปิดรับแนวทาง ปฏิบัติการใหม่ๆ ที่เป็น ความคิดสร้างสรรค์สามารถนำไปสู่การขยายค่านิยมและการสร้างพฤติกรรมสร้าง เสริมสุขภาพแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและกว้างขวาง

นอกเหนือจากการให้หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้อง กับ ภาพยนตร์หลายหน่วยงานให้สามารถทำงานประสานกันได้อย่างดี สิ่งหนึ่งที่ภาครัฐจำเป็นต้อง ปรับทัศนคติที่มีต่ออุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิงที่มักมองว่า เป็นความบันเทิงที่ไร้สาระและมีทัศนคติในแง่ลบต่อผู้สร้างสรรค์ในอุตสาหกรรมบันเทิง โดยเฉพาะอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทย ซึ่งควรมองให้เกิดความเป็นธรรม มองในแง่มุมมองของผลงานที่สร้างสรรค์ ผู้ผลิต ภาพยนตร์มีสิทธิและเสรีภาพในการสร้างสรรค์ผลงานเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ ขณะที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศอื่นๆ ที่มีสิทธิและเสรีภาพในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภาพยนตร์มีความหลากหลาย ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ภาครัฐให้สิทธิ และเสรีภาพแก่ทั้งผู้ผลิตภาพยนตร์ และผู้ชมภาพยนตร์มากขึ้น ซึ่งผู้ชมภาพยนตร์มีอำนาจใน การตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ด้วยตนเอง หากผู้ผลิตภาพยนตร์ไม่สามารถสร้างสรรค์ภาพยนตร์ ได้น่าสนใจ หรือถูกรสนิยมของผู้ชมภาพยนตร์ ผู้ชมภาพยนตร์เลือกที่จะตัดสินใจไม่ชมภาพยนตร์ เอง ผู้ชมภาพยนตร์ในปัจจุบันมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณได้เป็นอย่างดี เหตุผลที่ สำคัญคือการไม่ปิดกั้นด้วยกรอบแห่งกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ทำให้ผู้ผลิตภาพยนตร์รู้สึกเป็น อิสระและสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ดีกว่าการกำหนดกรอบ หรือกฎเกณฑ์ต่างๆ รวมถึงทำให้ ภาพยนตร์ไทยมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สร้างสรรค์สามารถ นำเสนอมุมมองที่น่าสนใจต่างๆ ในภาพยนตร์ไทยได้มากขึ้น ในมุมมองที่กลับกันคือ หากปราศ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มากำหนดกรอบความคิดของผู้ผลิต น่าจะทำให้ผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยพยายาม สอดแทรกสิ่งดีๆ เพื่อผู้ชมมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะการแสดงความรักรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม โดยที่ภาครัฐไม่ต้องเป็นผู้แสดงบทบาทหน้าที่เหล่านั้นโดยตรง แต่เป็นการแสดงบทบาททางอ้อมที่ ช่วยผลักดันให้ผู้ผลิตภาพยนตร์มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อสังคมได้เอง

การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทยอยู่ในขั้นตอนที่กำลังเริ่มดำเนินการ ในขั้นตอนของการประกาศนโยบายผลักดันเศรษฐกิจของประเทศด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์และ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ แม้ว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ยังไม่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่กล่าวถึงเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยตรง แต่ได้กล่าวถึง นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้ สมดุลและยั่งยืน แต่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) มี การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไว้อย่างชัดเจน โดยมุ่งพัฒนา เศรษฐกิจสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความรู้ เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างสรรค์มีขอบเขตของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง ทั้งนี้การดำเนินงาน จำเป็นต้องมีกรอบนโยบายและกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ต่าง ๆ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน โครงการเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ในประเทศไทยได้อย่างบูรณาการ นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญต่อการสร้างองค์ความรู้ การวิจัยและพัฒนา เพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูลของสารสนเทศที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่มีความจำเป็นต่อการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่มีความสำคัญทั้งประเภทงานวิจัย บทความ รายงาน และหนังสือ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติในประเทศไทยมีระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ยังขาดมาตรฐานและขาดข้อมูลที่สำคัญที่จำเป็นต่อการศึกษา โดยเฉพาะความสม่ำเสมอของข้อมูล ทั้งข้อมูลส่วนรวมของประเทศ และข้อมูลในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีระบบและมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. การพัฒนาดัชนีชี้วัดอุตสาหกรรมสร้างสรรค์แต่ละกลุ่มสาขาที่มีความสามารถในการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจเพื่อสามารถประเมินศักยภาพทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างมีรูปธรรมและชัดเจน

2. การศึกษาห่วงโซ่การผลิตของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เพื่อศึกษาถึงการส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวม ซึ่งห่วงโซ่การผลิตนี้จะทำให้เข้าใจปรากฏการณ์ของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์รวมทั้งเป็นการสร้างฐานข้อมูลที่จำเป็นของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และเป็นการประเมินถึงการสนับสนุนและส่งเสริมในแต่ห่วงโซ่การผลิตที่สำคัญ